

INFORMĀCIJA PAR EKONOMISKO, DEMOGRĀFISKO, SOCIĀLO, VIDES UN KLIMATA IZAICINĀJUMU RISINĀŠANU JŪRMALĀ UN PILSĒTU – LAUKU MIJIEDARBĪBU

JŪRMALAS EKONOMISKIE IZAICINĀJUMI

Jūrmalas specializācijai atbilstošas uzņēmējdarbības infrastruktūras attīstība un uzņēmējdarbības vides uzlabošana

Pašlaik tūrisma un kūrorta resursi netiek izmantoti pilnvērtīgi, tāpēc Jūrmalas pilsētas izaugsme un ekonomiskā aktivitāte ir saistīta ar tūrisma, tostarp kūrortsaimniecības attīstīšanu.

Jūrmala no 9 republikas pilsētām atrodas otrajā vietā (objektīvi – pirmajā vietā ir tikai Rīga) pēc tūrisma mītnu skaita – 50 (3.vietā – Ventspils ar 32 tūrisma mītnēm, kas krietni mazāk kā Jūrmalai), gultas vietu skaita – 6 626 (3.vietā – Ventspils ar 1491, kas ir vairāk kā četras reizes mazāk kā Jūrmalai).

Jūrmalas pilsētā ir kultūras objekti, piemēram, Dzintaru koncertzāle, Jūrmalas teātris un Jūrmalas pilsētas muzejs, kuriem nepieciešami ieguldījumi infrastruktūras attīstībā, tā rezultātā palielinot apmeklētāju skaitu Jūrmalas pilsētā arī ziemas sezonā.

Jūrmalas pilsētas pašvaldība veicina arī skolēnu interesi par uzņēmējdarbību un skolēnu uzņēmējspēju un prasmju attīstīšanu. Jūrmalas pilsētas dome 14 Jūrmalas pilsētas izglītības iestādēm sedz dalības maksu Biznesa izglītības biedrības “Junior Achievement Latvija” programmā. Programmas ietvaros skolēniem ir iespējams veidot skolēnu mācību uzņēmumus, piedalīties gadatirgos un festivālos prezentējot savu biznesa ideju, piedalīties Ēnu dienā un citos biedrības rīkotajos pasākumos. Tā 2018.gada maijā Jūrmalā notika Uzņēmēju dienas, kuru ietvaros norisinājās “Junior Achievement Latvija” un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras organizētās Jauno uzņēmēju dienas - tirdzniecības centrā “Korso” un Jūrmalas Kultūras centrā ikvienam bija iespēja apskatīt un novērtēt Skolēnu mācību uzņēmumu finālistu produktus un standus.

Jūrmalas pilsētas pašvaldība aktīvi strādā arī pie uzņēmējdarbības attīstības pilsētā. 2018.gadā Jūrmalas pilsētas pašvaldība turpināja 2017.gadā kopā ar Mārupes novada, Olaines novada pašvaldībām un AS “SEB banka” izveidoto grantu programmu jauno uzņēmēju atbalstam “(ie)dvesma”. 2018.gadā minētajām pašvaldībām pievienojās arī Ķekavas novada un Siguldas novada pašvaldības. Jūrmalas pilsēta arī šogad piešķīra divus grantus par kopējo summu 10000euro.

Darbu turpina arī 2017.gada sākumā Jūrmalā atklātais Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras Jūrmalas biznesa inkubators, kurā uzņēmumi var saņemt nepieciešamo atbalstu un pakalpojumus uzņēmējdarbības attīstībai. Jūrmalas biznesa inkubatora pakalpojumi ir pieejami Jūrmalas, Engures, Kandavas, Tukuma, Jaunpils, Mārupes, Babītes, Olaines, Ķekavas un Baldones

uzņēmējiem un uzņēmējdarbības uzsācējiem. Jūrmalas pilsētas domes kā sadarbības partnera pienākums ir organizēt kopīgus seminārus un pasākumus uzņēmējdarbības veicināšanai. Biznesa inkubatora pakalpojumus un atbalstu 2018.gadā beigās saņēma 34 jaunie uzņēmēji, no kuriem 11 ir Jūrmalas uzņēmēji, pirmsinkubācijā ir 23 uzņēmumi, no kuriem 8 ir no Jūrmalas.

Aktīvi turpina darboties arī Jūrmalas uzņēmēju konsultatīvā padome, kuras sastāvā ir dažādu uzņēmējdarbības jomu pārstāvji – tirdzniecības, kurortoloģijas-medicīnas, ēdināšanas un izklaides pakalpojumu u.c. Padome pārstāv uzņēmēju intereses Jūrmalā un konsultē Jūrmalas pilsētas domi uzņēmējdarbības vides pilnveidošanas un uzlabošanas jautājumos, kā arī veicina uzņēmēju līdzdalību Jūrmalas pilsētas mārketinga pasākumos.

Uzņēmējdarbība Jūrmalā ir cieši saistīta ar pakalpojumu nozari. Lielākais uzņēmumu skaits pilsētā darbojas nekustamo īpašumu nozarē (būvniecība, pārvaldīšana, izīrēšana) un restorānu un mobilo ēdināšanas vietu pakalpojumu jomā. Nepieciešams sniegt ieguldījumu Jūrmalas specializācijai atbilstošas uzņēmējdarbības attīstībā, piemēram, ārstniecības pakalpojumu, tūrisma pakalpojumu attīstībā.

Bezdarba līmeņa samazināšana pilsētā

Kā liecina Nodarbinātības valsts aģentūras dati (turpmāk – NVA), Jūrmalā bezdarba līmenis ir saglabājies nemainīgs, un 2018.gada 31.oktobrī bezdarba līmenis bija tāds pats kā 2017.gada 31.oktobrī – 3.6% jeb 1093 reģistrēto bezdarbnieku. Tikmēr valstī kopumā bezdarba līmenis šajā laika posmā samazinājies no 5% līdz 4.8%. Neraugoties uz Jūrmalas nodarbinātības sezonālo raksturu, bezdarba līmenis 2018.gada 31.oktobrī ir bijis gandrīz tāds pats kā visos trīs vasaras mēnešos, kad bezdarba līmenis Jūrmalā bija 3.7%.

Mazais attālums līdz Rīgai tieši ietekmē nodarbinātību Jūrmalas pilsētā, jo aptuveni 90% nodarbināto strādā ārpus savas faktiskās dzīvesvietas (ārpus Jūrmalas pilsētas teritorijas). Nepieciešams attīstīt labvēlīgu uzņēmējdarbības vidi, t.i., attīstīt uzņēmējdarbības infrastruktūru, resursu un atbalsta pieejamību.

Jūrmalas pilsētas pašvaldība aktīvi piedalās iedzīvotāju nodarbinātības veicināšanā. Jau par tradīciju kļuvusi Jūrmalas pilsētas pašvaldības organizētais Vakanču gadatirgus, kur darba meklētājiem ir iespēja klātienē satīties ar darba devējiem, iegūt informāciju par brīvajām darba vietām un darba nosacījumiem, kā arī piedalīties darba pārrunās. 2018.gadā piedalījās gandrīz 30 darba devēji piedāvāja savas vakances darba meklētājiem. Atsevišķā stendā varēja iepazīties ar NVA Jūrmalas filiālē piedāvātajām vakancēm. Atšķirībā no iepriekšējiem gadiem šogad darba meklētāju vidū pārsvarā bija jaunieši, kas meklēja darbu vasarai.

Īpaša uzmanība tiek pievērsta arī jauniešu nodarbinātībai, lai tiktu attīstīta Jauniešu garantijas atbalsta pasākumu īstenošana, 2018.gadā tāpat kā iepriekšējos gados Jūrmalas pilsētas dome vasaras mēnešos līdzfinansēja darba algu Jūrmalā deklarētajiem jauniešiem, kas iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs. Kopumā 2018.gada vasarā Jūrmalas pilsētas dome noslēdza līgumus ar 10 uzņēmumiem, līdzfinansējot darba algu kopumā

41 Jūrmalas pilsētā deklarētajam jaunietim, sedzot 50% no valstī noteiktās minimālās mēnešalgas.

Pašvaldībai piederošas brīvas, bet nesakārtotas attīstības teritorijas

Jūrmalā ir plašas degradētās teritorijas, piemēram, Kūdrā, Ķemeru un Slokā. Ķemeru teritorija ir degradēta, kas līdz ar to būtiski ietekmē teritorijas attīstību. Veicot ieguldījumus tās attīstībā, tiek veicināta publiskās infrastruktūras sakārtošana, kas ir būtiska teritorijas attīstībai un Jūrmalas specializācijai atbilstošas uzņēmējdarbības vides uzlabošanai. Tajā skaitā Ķemeru parka kā ārstniecības procedūru papildinošas infrastruktūras atjaunošana, ceļu infrastruktūras attīstība pie nozīmīgiem infrastruktūras objektiem – Ķemeru kūrortpoliklīnikas un kūrortviesnīcas, kā arī pie Ķemeru parka, Ķemeru ūdenstorni un plānotā daudzfunkcionālā dabas tūrisma centra. Nepieciešams Ķemeru teritorijā radīt un attīstīt enkurobjektus, kas pavērs plašas iespējas uzņēmējdarbības attīstībai pašā centrā un Ķemeru attīstības teritorijā kopumā.

Jūrmalas ostas teritorija atrodas netālu no Zilā karoga pludmalēm, tādēļ nepieciešams piesaistīt investīcijas jaunu pakalpojumu izveidei un esošo pakalpojumu nodrošināšanai, radīt jaunus atpūtas tūrisma objektus un izveidot publiski pieejamas pietātnes. Tāpat tiek veiktas investīcijas Jūrmalas ostas infrastruktūras uzlabošanai, ko nepieciešams darīt arī turpmāk, piesaistot arī ārējo finansējumu šim mērķim. Jāveicina ciešāka sadarbība ar citām Rīgas jūras līča ostām, kā arī citām Baltijas valstu un Ziemeļvalstu ostām.

Jūrmalas centra attīstība (Majori-Dzintari)

Jūrmalas centrs (Majori-Dzintari) jau šobrīd ar saviem objektiem (Dzintaru koncertzāle, Jomas iela un Dzintaru mežaparks) ir Jūrmalas atpazīstamības simbols un, veicot ieguldījumus šo objektu attīstībā, tiek nodrošināts pozitīvs pienesums kopējā pilsētas attīstībā, kā arī mazināta sezonālās ietekme.

Dzintaru koncertzāle jau šobrīd ir Jūrmalas pilsētas enkurobjekts, kas ir unikāls, jo ir vienīgā šāda veida atvērtā koncertzāle Latvijā. Veicot ieguldījumus tās tālākā attīstībā, tiks veicināta ne vien vietējā uzņēmējdarbība, bet arī Jūrmalas pilsētas atpazīstamība starptautiskajā arēnā.

Pašvaldības teritorijā pieejamas salīdzinoši plašas teritorijas, lai izveidotu jaunas vai attīstītu uz esošās infrastruktūras bāzes atpūtas un izklaides vietas, kas mazinātu sezonālās ietekmi un nodrošinātu pilnīgu kultūras infrastruktūras klāstu nacionālās nozīmes attīstības centrā.

JŪRMALAS DEMOGRĀFISKIE IZAIČINĀJUMI

Iedzīvotāji

Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk – PMLP) datiem 2018.gada 1.jūlijā Jūrmalā ir reģistrēti 57 653 iedzīvotāji, kas ir 2.7% no iedzīvotāju skaita Latvijā kopumā. Iedzīvotāju skaita izmaiņas Jūrmalā pēdējos gados ir nelielas. Laika posmā no 2015.gada 1.janvāra līdz 2017.gada 1.janvārim

vērojams iedzīvotāju skaita samazinājums, iedzīvotāju skaitam samazinoties par 1025 iedzīvotājiem jeb 2 %. Tomēr kopš 2017.gada sākuma iedzīvotāju skaits pamazām palielinās – kopš 2017.gada sākuma tas palielinājies par 1.8% jeb 1007 iedzīvotājiem. Tikmēr valstī kopumā norisinās tieši pretējs process – iedzīvotāju skaits turpina samazināties, laika posmā no 2013.gada 1.janvāra līdz 2018.gada 1.jūlijam tas sarucis par 100 135 iedzīvotājiem jeb 4.5%.

Kā liecina PMLP dati, visvairāk Jūrmalas pilsētas iedzīvotāju ir darbaspējas vecumā (36 912 iedzīvotāji). Pēc darbaspējas vecuma ir 12 531 iedzīvotājs, kas ir par 4321 iedzīvotāju jeb 35% vairāk kā līdz darbaspējas vecumam (8 210 iedzīvotāji). Līdz ar to, neraugoties uz pozitīvo dabisko pieaugumu 2018.gadā, arī Jūrmalā, tāpat kā valstī kopumā ir aktuāla sabiedrības novecošanās.

Saglabājoties šādai tendencei ilgtermiņā, strauji pieaugs Jūrmalas pilsētas iedzīvotāju vidējais vecums un iedzīvotāju virs darbaspējas vecuma skaits, radot papildus slodzi pilsētas sociālajam budžetam. Līdz ar to ir jāattīsta jauni pakalpojumi un jāstiprina esošie pakalpojumi šai mērķa grupai.

Izglītības kvalitāte

Vērojama tendence, ka pamatskolu absolventi izvēlas turpināt mācības vidējās un profesionālās izglītības iestādēs Rīgā. Daļā vispārējās izglītības iestāžu ir nepiemērots materiāltehniskās bāzes un infrastruktūras nodrošinājums, t.sk. izglītības iestāžu iekštelpas un inženierkomunikācijas (apkures sistēmas, elektroinstalācijas, apgaismojums, sanitārie mezgli u.c.).

Pieaugot dažādu vecuma grupu iedzīvotāju interesei aktīvi darboties brīvajā laikā, nepieciešams izveidot mūsdienīgu prasībām atbilstošu interešu izglītības centru, koncentrējot resursus, veidot radošu izglītības vidi, mācību materiālo bāzi eksperimentiem dabas zinībās un tehnoloģijās, attīstot jaunus darbības virzienus ar bērniem un jauniešiem.

2015.gadā tika apstiprināta Jūrmalas pilsētas izglītības attīstības koncepcija 2015.-2020.gadam, lai nodrošinātu kvalitatīvu izglītības pakalpojumu attīstību Jūrmalas pilsētā, uzlabotu izglītības infrastruktūras un materiāli tehniskās bāzes nodrošinājumu un veicinātu pieejamo cilvēkresursu, materiālo un finanšu resursu koordinētu un mērķtiecīgu izmantošanu kvalitatīvu izglītības pakalpojumu nodrošināšanai. Atbilstoši šai koncepcijai, kā arī pašvaldības budžeta iespējām tiek veikti ieguldījumu izglītības iestāžu infrastruktūras un cilvēkresursu attīstībā, kā arī materiāli tehniskās bāzes uzlabošanā.

JŪRMALAS SOCIĀLIE IZAICINĀJUMI

Nepietiekams sociālo pakalpojumu nodrošinājums dažādām mērķa grupām

Latvijā alternatīvās aprūpes nodrošināšana bārenim vai bez vecāku gādības palikušam bērnam ir līdz brīdīm, kamēr bērns var atgriezties savā ģimenē vai, ja tas nav iespējams, tiek adoptēts, vai viņam nodibināta aizbildnība.

Jūrmalas pilsētā jāstiprina ārpusģimenes pakalpojumu attīstība, attīstot aprūpes formas, pilnveidojot ārpusģimenes aprūpes iestādes, nodrošinot bērniem

īslaicīgās uzturēšanās pakalpojumus, līdz ģimenē novērsta krīze vai bērnam atrasta alternatīvās aprūpes iespēja, kā arī, lai varētu sniegt pilnvērtīgu atbalstu krīzes situācijā nonākušām ģimenēm. Attiecīgi norisinās darbs pie ģimeniskai videi pietuvinātas pakalpojuma infrastruktūras izveides. Nepieciešams veikt būtiskus ieguldījumus, lai pakalpojumi tiktu sniegti mūsdienu prasībām atbilstošā kvalitātē un tas būtu sabiedrībā atbalstīts pasākums.

Jūrmalas pilsētā nepieciešams attīstīt sociālo pakalpojumu infrastruktūru un cilvēkresursus, jo nav pietiekams pakalpojumu piedāvājums cilvēkiem ar garīgā rakstura traucējumiem un ar kustību traucējumiem dažādās vecuma grupās (grupu māja, aprūpes mājas, dienas centri u.c.).

Ir nepietiekams sociālā darba speciālistu skaits ar atbilstošu kvalifikāciju gan pašvaldībā, gan darba tirgū. Nepieciešams uzlabot sociālā dienesta materiāltechnisko bāzi dažādo sociālo pakalpojumu sniegšanai, t.sk. personām ar funkcionāliem traucējumiem. Jo telpas nereti nav atbilstoša mūsdienu prasībām un ir morāli un fiziski novecojušas.

Jūrmalā ir labas iespējas un priekšrocības attīstīt paaugstināta servisa ilgstošu aprūpi personām pensijas vecumā (pansionāti).

Ilgspējīgas pārvaldības uzlabošana

Jūrmalas pilsēta virzās kūrorta attīstības virzienā, tomēr līdztekus tam nepieciešams nodrošināt efektīvu pārvaldību un kvalitatīvu dzīves vidi iedzīvotājiem.

Moderna publiskā pārvaldes ir uz sabiedrību vērsta pārvalde ar klientorientētu pieeju. Jūrmalas pilsētas pašvaldībai jācenšas savus pakalpojumus sniegt iedzīvotājiem un uzņēmējiem pēc iespējas ērtākā veidā, īpaši pievēršot uzmanību elektronisko pakalpojumu attīstīšanai, kas arī tiek pakāpeniski darīts.

JŪRMALAS VIDES IZAICINĀJUMI

Eko tūrisma attīstība

Jūrmalas pilsētas teritorijā atrodas Ķemeru nacionālais parks, Dabas parks „Raga kāpa”, dabas liegumi „Lielupes grīvas pļavas” un „Darmštates priežu audze”, kā arī citi industrializācijas neskarti dabas objekti (tajā skaitā Lielupe, Vēršupīte, priežu meži un kāpas), kas rada būtiskas priekšrocības dabas jeb eko tūrisma attīstībai.

Īpaši aizsargājamajās teritorijās ir ierobežotas infrastruktūras attīstības iespējas, kā arī ir vāji attīstīta infrastruktūra dabas objektu pieejamības nodrošināšanai, turklāt ziemas sezonā piekļūšana ir kritiska (piemēram, neatbilstošā kvalitātē esoša infrastruktūra, ziemas sezonā tiek slēgta apmeklētāju izmantošanai, kas negatīvi ietekmē tūrisma objektu apmeklējumu). Ņemot vērā ierobežoto infrastruktūras attīstības iespējas, nav iespējams īpaši aizsargājamajās teritorijās iepazīties ar lielu skaitu aizsargājamo augu un dzīvnieku, kas daudzviet Eiropā vairs nav sastopami.

Pakāpeniski Jūrmalas pilsētas teritorijā tiek radīti dabas un aktīvā tūrisma objekti, tomēr uz kopējo pilsētas teritoriju tas ir nepietiekami.

Pilsētvides attīstība

Notiek apbūves intensīva spiešanās kāpu teritorijā, tādējādi tiek apdraudētas vērtīgās dabas pamatnes teritorijas pilsētā. Palielinās monofunkcionāla pilsētas teritoriju izmantošana, pilsētā pamazām arvien lielāku nozīmi ieņem dzīvojamā funkcija. Valsts īpašumā esošās teritorijas netiek uzturētas kārtībā. Ir gadījumi, kad dzīvojamās ēkas tiek uzbūvētas pilsētas zaļajā teritorijā. Zemes izmantošana ne vienmēr tiek veikta atbilstoši ekoloģiskajiem procesiem.

Ekonomiskā spiediena rezultātā notiek pilsētas dabas teritoriju transformācija apbūvei un priežu izciršana, būtiski samazinot kāpu sistēmas noturību.

Meži

Meža zemju platība Jūrmalā ir 32% no Jūrmalas pilsētas kopējās platības – 5 181 ha. No tiem lielākā daļa ir sausieņu meži (47% no visiem pilsētas mežiem). Valdošo koku sugu sastāvā dominē priedes – tās ir 76% no mežaudzēm, bērzu audzes aizņem 16%.

No visām mežaudzēm 28% ir jaunākas par 50 gadiem. Ņemot vērā pilsētas mežu saudzējošos apsaimniekošanu pēdējos 40 gados, Jūrmalas pilsētā sastopamas diezgan lielas platības ar vecām mežaudzēm: 16% audžu ir vecākas par 150 gadiem, bet gandrīz 5% mežaudžu ir vecākas par 200 gadiem. Tās vērtējamas kā būtiska pilsētas dabas bagātība, kuru nepieciešams arī turpmāk saudzēt.

Ķemeru nacionālais parks

Ķemeru nacionālais parks aizņem aptuveni 33% no Jūrmalas pilsētas teritorijas, savukārt Jūrmalā atrodas vien 8% no visa parka teritorijas. Parkā koncentrējas lielākais vairums dziedniecisko un dabas resursu. Minēto resursu un ģeogrāfiskā novietojuma dēļ Ķemeru parkam ir nozīmīgas konkurences priekšrocības, pateicoties kurām, pilsēta izveidojās un attīstījās par Baltijas jūras reģionā nozīmīgāko veselības kūrortu. Konkurences priekšrocības nav zudušas, tās ir jāizmanto, lai sniegtu Jūrmalas viesiem veselību, pilnvērtīgu atpūtu un vērtīgas tikšanās vietas un dotu jūrmalniekiem un citiem Latvijas iedzīvotājiem labi apmaksātu un prestižu darbu.

Jūrmalas izaugsme un ekonomiskā aktivitāte ir cieši saistīta ar Rīgas pilsētas attīstību, nostiprinot specializāciju, Jūrmala sekmēs Rīgas un visas Latvijas starptautiskā potenciāla un konkurētspējas nostiprināšanos.

Pludmale

Jūrmalas pilsēta Zilā karoga programmai iesaistījās 1997.gadā. Pirmo karogu ieguva Majoru peldvietai 2000.gada peldsezonai. Zilā karoga peldvietas ir piemērotas un atbilst 29 kritērijiem ūdens kvalitātes, vides pārvaldes, vides informācijas un izglītības, kā arī labiekārtojuma un servisa jomā. Arī pārējās

peldvietās Jūrmalas pašvaldība sezonas laikā nodrošina apsaimniekošanas pasākumus, lai tajās būtu patīkami un ērti atpūsties. Kopumā Jūrmalā ir 12 oficiālās peldvietas, vienpadsmit no tām ir jūras, viena – Lielupes krastā. 2018.gadā Zilais karogs plīvoja jau astoņās vietās Jūrmalā – Kauguru, Jaunķemeru, Mellužu, Dubultu, Majoru, Dzintaru un Bulduru peldvietā un otro gadu arī Jūrmalas jahtu ostā.

Pludmale ar baltajām kvarca smiltīm ir viena no vislielākajām pilsētas un visas Latvijas vērtībām, ko ir nepieciešams attīstīt un vienlaikus saglabāt, tādēļ pludmales attīstība ir viena no Jūrmalas prioritātēm. Nepieciešams uzlabot pludmales glābšanas dienesta infrastruktūras un materiāltehnisko nodrošinājumu.

Tūrismu Jūrmalā stipri ietekmē sezonalitāte, jo trūkst aktivitāšu ziemas sezonā, tajā skaitā pludmalē. Nepieciešams izmantot 24,2 km garo pludmali, attīstot kā mierīgo, tā aktīvo atpūtu pludmalē ziemas sezonā, piemēram, distanču slēpošanas trases, kas arī tiek darīts, kad laikapstākļi to atļauj.

Ūdenssaimniecības tīklu attīstība

Daļa Jūrmalas pilsētas ūdenssaimniecības tīklu ir novecojuši, kā arī ir vietas pilsētā, kur tie nav tikuši izvilkti vēl līdz šim, kā rezultātā netiek pilnā mērā izmantoti centralizētie ūdenssaimniecības pakalpojumi, jo ne visiem pilsētas privātmāju sektora iedzīvotājiem ir finanšu resursi, lai pievienotos maģistrālajam tīklam.

Jāturpina attīstīt ir arī kanalizācijas sistēma - uzlabojot piegādātā dzeramā ūdens kvalitāti, samazinot notekūdeņu piesārņojuma slodzi uz vidi, uzlabojot notekūdeņu attīrīšanas kvalitāti un pieslēdzot jaunus abonentus centralizētajam notekūdeņu novadīšanas tīklam, paaugstinot ūdensapgādes un notekūdeņu kanalizācijas sistēmu darbības efektivitāti, samazinot dzeramā ūdens noplūdes kā Lielupē, tā Baltijas jūrā.

Jūrmalas pilsētā arī turpmāk ir nepieciešams attīstīt arī ūdenssaimniecības un kanalizācijas pakalpojumu, jo saskaņā ar 2016.gada Jūrmalas pilsētas iedzīvotāju aptaujas „Attieksme pret Jūrmalas domes darbu” rezultātiem ar pakalpojumiem ir apmierināti 66.1% Jūrmalas pilsētas iedzīvotāju, mērķis 2020.gadā ne mazāk kā 70%.

JŪRMALAS KLIMATA IZAICINĀJUMI

Zema dzīvojamo un sabiedrisko ēku energoefektivitāte

Liela daļa dzīvojamo un sabiedrisko ēku Jūrmalas pilsētā ir ar zemu energoefektivitāti, kā arī vizuāli nepievilcīgas un līdz ar to degradē kopējo pilsētas ainavu. Tāpat ir vērojami augsti siltuma zudumi centralizētās siltumapgādes siltumtīklos – 14.22%, līdz ar to tiek strādāts pie siltumtīklu atjaunošanas un pārbūves projektu īstenošanas.

Nemot vērā Jūrmalas pilsētas publisko ēku vidējo siltumenerģijas patēriņu, Jūrmalas pilsētai ir augsts enerģijas ietaupījuma potenciāls.

Jūrmala kopš 2017.gada īsteno projektu “SUNShINE paātrināšana”, kura ietvaros paredzēts Latvijas pašvaldībās atjaunot gan publiskās, gan dzīvojamās ēkas. Projekta mērķu sasniegšanai Jūrmalas pilsētas dome izstrādāja un apstiprināja saistošos noteikumus Nr.29 “Par līdzfinansējuma piešķiršanas kārtību energoefektivitātes pasākumu veikšanai daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās Jūrmalas pilsētā”, kas stājās spēkā 2018.gada oktobrī un nosaka Jūrmalas pilsētas pašvaldības atbalstu energoefektivitātes pasākumiem, lai daudzdzīvokļu ēku īpašniekiem būtu iespēja aktīvāk īstenot pasākumus ēku atjaunošanai un tādējādi veicinātu energoresursu ekonomisku izmantošanu.

Jūrmalas pilsētā ir nepieciešams attīstīt siltumapgādes sistēmu, jo saskaņā ar 2016.gada Jūrmalas pilsētas iedzīvotāju aptaujas „Attieksme pret Jūrmalas domes darbu” rezultātiem ar centralizētās siltumapgādes pakalpojumiem apmierināti tikai 54.8% Jūrmalas pilsētas iedzīvotāju, mērķis 2020.gadā ne mazāk kā 60%.

Pilsētas iedzīvotāji nav pasargāti no plūdu riskiem

Dienvidos Jūrmalu norobežo otrā ūdens bagātākā, kuģojamā Latvijas upe Lielupe 26 km garumā. Palu laikā un stipru lietusgāžu laikā pastāv applūšanas draudi pilsētas centrālās daļas teritorijā (Majori, Dubulti un Lielupe). Nepieciešams realizēt pasākumus un izbūvēt infrastruktūru, lai mazinātu plūdu iespēju visā Jūrmalas pilsētas teritorijā. Attiecīgi norisinās aktīvs darbs pie Lielupes radīto plūdu un krasta erozijas risku apdraudējumu novēršanas pasākumu Dubultos-Majoros-Dzintaros projekta īstenošanas, paredzot jaunas aizsargbūves izveidi un esošās pārbūvi.

Lielupes kuģošanas kanālā veidojas smilšu sanesumi, tādēļ tas katru gadu jābagarē, lai nodrošinātu minimālo kuģošanas kanālu dziļumu.

PILSĒTU – LAUKU MIJIEDARBĪBA

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030.gadam, kas ir galvenais valsts ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments, kā viens no attīstības virzieniem ir definēta pilsētu un lauku teritoriju savstarpējā sadarbība un mijiedarbība darba vietu nodrošināšanā un pakalpojumu sniegšanā, veicinot uzņēmējdarbības aktivitāti un kvalitatīvu dzīves apstākļu radīšanu laukos.

Pilsētu un lauku teritoriju savstarpējā sadarbība un mijiedarbība sniedz iedzīvotājiem plašākas iespējas un attīsta vides pieejamību, neatkarīgi no iedzīvotāju dzīves vietas, veicina uzņēmējdarbību un dzīves kvalitātes uzlabošanu.

Valsts reģionālās attīstības aģentūras 2013.gadā veiktajā pētījumā „Attīstības centru ietekmes areālu noteikšana un analīze. Plānošanas reģionu, republikas pilsētu un novadu pašvaldību attīstības raksturojums” Jūrmalas kā attīstības centra ietekmes areāls tiek minēts tikai Lapmežciema pagasts Engures novadā, kam Jūrmalas pilsēta ir svarīgs sociālo un izglītības pakalpojumu nodrošinātājs.

Fakts, ka Jūrmalas pilsētai ir noteikts tikai viens ietekmes areāls, skaidrojams ar attālumu līdz Rīgai (22 km), kas Jūrmalas pilsētai ir tuvākais nacionālās nozīmes attīstības centrs. Mazais attālums līdz Rīgai tieši ietekmē nodarbinātību Jūrmalas pilsētā un tās apkārtējās teritorijās, jo liels nodarbināto skaits (aptuveni 90%) strādā ārpus savas faktiskās dzīvesvietas (ārpus Jūrmalas pilsētas teritorijas).

Jūrmalai nepieciešams veidot ciešāku sadarbību ar tuvāko reģionālas nozīmes attīstības centru, Tukumu, lai veidotu un attīstītu šādus sadarbības virzienus:

- Transporta infrastruktūras un satiksmes attīstība;
- Lidostas „Jūrmala” attīstība;
- Dzelzceļa līnijas Rīga – Tukums II infrastruktūras attīstība;
- Veloceliņu tīkla attīstība;
- Ķemeru nacionālā parka teritorijas sniegto iespēju izmantošana, pilnveidojot dabas tūrisma piedāvājumu;
- Kopīgu tūrisma piedāvājuma attīstība starptautiskās konkurētspējas palielināšanai tūrisma jomā;
- Uzņēmējdarbības vides attīstība ar mērķi veicināt ekonomisko aktivitāti un radīt jaunas darba vietas;
- Sociālo pakalpojumu tīkla attīstība;
- Izglītības pakalpojumu tīkla attīstība (tajā skaitā profesionālās, speciālās mūžizglītības pakalpojumu attīstības koordinācija);
- Sporta infrastruktūras attīstība;
- Iekšējo ūdeņu apsaimniekošana.

Nemot vērā, ka Jūrmalā ir plaši pieejams publisko pakalpojumu klāsts, viennozīmīgi Jūrmala ir svarīgs centrs pakalpojumu nodrošināšanas jomā apkārtējās pilsētās un lauku teritorijās. Piemēram, Jūrmala izteikti nodrošina arī apkārtējo teritoriju iedzīvotājus ar ģimenes ārsta pakalpojumiem.